

Om Guds eviga förbund med sin Son och testamente till människorna

»Vem skulle jag tro om Gud, mer än Gud själv? » sade Ambrosius. Det är en olycklig omständighet, att hos alla människor, även hos de väckta och de trogna, ligger en oändlig benägenhet att döma om frälsningen efter någon egen inre känsla, eget tycke eller förnuft; att döma om Guds förhållande till oss efter något, som man inom sig själv förnimmer eller erfar; att icke vilja se upp till Gud, huru kan själv uppenbarat »sin vilja och råd om vår frälsning», icke vilja eftersinna, vad som hos Gud är beslutet, huru det i hans rådshandlingar står skrivet, utan i dess ställe sitta ned för sig själv, ängslas, tänka, sucka och fråga liksom i vädret: Ack om jag visste, huru det är med min själs sak hos Gud! – Huru kan jag väl på detta sätt med någon visshet få veta det?

Vilken visshet kan jag få av mina egna tankar, känslor och tycken? Vad betyda väl dessa, i denna stora fråga, mer än hö och strå för vindarna? Den ena stunden tycker jag, att Gud är idel nåd och kärlek, den andra stunden, att han är en sträng domare, som umgås bara med lag och rätt; den ena stunden ser jag Gud uti allt, som omgiver mig, den andra stunden tycker jag, att det finnes ingen Gud; den ena stunden tycker jag om mig själv, att jag är en ganska god kristen, den andra stunden, att jag är en alldeles ohjälplig syndare. Så vackla och vända sig tycke och känsla hit och dit. Och vad jag tycker den ena stunden kan vara lika falskt, som det jag tycker den andra stunden.

Det är även samma benägenhet, nämligen att döma efter eget tycke, som gör, att så otaligt många helt och hållet gå miste om salighetsvägen.

Var och en har sitt eget tycke och tror ingenting hellre än detta. Den ene tycker, att Gud skall hava behag uti det, den andre, att han skall hava behag uti något annat; så väljer var och en sin väg, känner därvid till äventyrs något ljuvt uti sitt hjärta och dömer då strax, att det är en god väg och följer den. Så t.ex. vill den ene behaga och vinna Gud med några yttre lagens gärningar, såsom med barmhärtighetsverk, kyrkogång m.m. En annan med några inre, såsom med ödmjukhet, kärlek. Den tredje med försakelse, bön och enslighet. En fjärde med någon religiös verksamhet för medmänniskor. En femte med alla dessa stycken tillhopa o.s.v. Genom sådant söker man då varda benådad och för Gud tack. Och vad är orsaken till alla dessa irrvägar, som de efter eget tycke utvälja? Sannerligen ingen annan, än att de icke veta eller besinna, vad Gud redan av evighet i sitt himmelska råd beslutit om den fallna människans salighet; att de icke veta, vilket förbund Gud har ingått med sin Son, vilket testamente han gjort åt människorna; ty vi tala nu icke om dem, som med sovande och skrymtaktigt sinne förgäta att söka sin frälsning, eller med inbillad tro »förvända vår Guds nåd till lösaktighet», utan om dem, som verkligen söka salighet, men blott söka på orätt väg.

Ävenså, att du väl rätteligen söker frälsningen allenast genom tron, men söker tron hos dig själv, föresätter dig och bemödar dig att tro, bråkar och arbetar med ditt hjärta att förmå det till att tro, men har ditt öga riktat endast inåt, in på dig själv, eller vad du själv erfar och förnimmer, för att märka, om där ännu finns någon tro eller icke. Men du får ingen visshet, du vacklar hit och dit; och vad menar du är orsaken? Sannerligen ingen annan, än att du söker på orätt ställe, söker i vädret; du söker nämligen hos dig själv, vad som aldrig fanns där, vad som endast var att söka i himmelens rådkammare och uti Guds ord, uppenbarat för oss. Märk: tron upptändes icke genom att företaga sig och bemöda sig att tro, utan därigenom att vi vända ögonen bort ifrån oss själva, bort ifrån vad vi hava, förnimma och äro, och vända dem in på vad Gud beslutit och uppenbarat om vår frälsning. »Tron är av predikan» (Rom. 10:17).

Du har bemödat dig om att tro och har anropat Gud om nåd därtill, men har aldrig ännu fått någon tro, någon frid, och nu undrar du, vad orsaken månde vara. Undra icke. Du har kanske ännu aldrig vetat, efterfrågat eller betänkt, vad det var, som beslöts i det stora rådet, vilket Gud höll i himmelen om människornas sak, förrän världens grund lades; du har kanske aldrig vetat eller betänkt, vilket förbund Gud då ingick med sin Son, vilket testamente han gjorde åt människorna. Huru nödigt är det icke att väl lära känna detta och sedan endast rätta sig därefter, endast bygga därpå! Då står jag på en fast grund, en i liv och död bestående grund, ty det är en evig grund; den lades djupare och tidigare än jordens grundvalar – »såsom han har utvalt oss i honom (Kristus) före världens grundläggning» (Ef. 1: 4); och

den består även längre, än jordens grund; »ty bergen skola vika och högarna falla; men min nåd skall icke vika ifrån dig, och min frids förbund skall icke förfalla, säger Herren, din förbarmare» (Jes. 54:10). Men vi vilja nu komma till själva saken och betrakta detta Guds eviga fridsförbund i Kristus. Till den ändan skola vi även erinra oss de förnämsta av de förbund, som skriften säger, att Gud ingått med människorna.

Förbund är i allmänhet en överenskommelse mellan tvenne eller flera personer, med några ömsesidiga förbindelser, i kraft varav den ena parten är skyldig att fullgöra sina åtagna förbindelser, så länge icke den andra ryggar sina. Ehuru nu detta aldrig kunde fullkomligen lämpas på Gud och människor, emedan människorna, såsom Guds skapade varelser, äro skyldiga att, utan villkor, alltid lyda hans befallningar, har Gud likväl ock, såsom han av sin underliga barmhärtighet i flera fall lämpat sig efter människorna och jämväl med nådebelöningar velat uppmuntra dem till lydnad, vid åtskilliga tillfällen under någon art av överenskommelse och med vissa villkor givit dem varjehanda försäkringar.

Att Gud hade ingått ett förbund med Adam uti fullkomlighetens tillstånd, ses tydligt av Hos. 6:7. Innehållet av detta förbund var å Guds sida: löfte om evig vänskap, om välsignelse och alla goda gåvor, ja, liv och salighet, så vida Adam å sin sida använde sina undfångna krafter att enligt Guds heliga lag bibehålla sig i sin medskapade fullkomlighet – i annan händelse skulle han »döden dö», d. ä. han hotades med den lekamliga, andliga och eviga döden (1 Mos. 2:16-17). Att Adam inträdde i detta förbund icke blott för sig själv, utan å alla sina efterkommandes vägnar, ses klart därav, att det bestämda straffet för förbundets brytande icke drabbade allenast honom, utan hela hans släkte, som genom hans fall råkade i fördärv och elände (se Rom. 5:12-19). Detta förbund var ett lagförbund, emedan Guds därvid givna försäkran var lämnad under villkor av lagens fullbordan.

Som nu hela människosläktet, därigenom att Adam bröt förbundet med Gud, icke blott blev skyldigt till evigt straff, utan ock alldeles oskickligt att någonsin befria sig därifrån att någonsin fullgöra Guds lag – ty Guds lag var både så helig och så oföränderlig, som Gud själv, och varje Adams avkomling var redan av födelsen syndfull, besmittad och oren – så var här ett gräsligt elände. »Här kräla tusen människoliv, som ingen nådesgryning sågo, missgärningsmän, som dömda lågo i band, i blod, i agg och kiv. »Men som Gud efter sin eviga allvetenhet hade förutsett allt detta elände och av sin stora barmhärtighet ömmat därför, så hade han ock, förrän världens grund lades, förrän det första människolivet ur skapelsens sköte utsläpptes i världen, fogat anstalter till detta eländes botande. Han hade nämligen uti sitt eviga himmelska råd beslutit människosläktets frälsning genom sin Sons utgivande.

Med honom slöt han nu ett nytt förbund, vilket med hänsikt till oss människor var ett nådeförbund, ett fridsförbund, men i och för sig självt samma lagförbund, som Gud ingått med Adam, men som då blev överträtt och av den fallna människan icke kunde fullgöras; samma lagförbund, varav varje människa ännu har en dunkel känsla kvar i samvetet, och vilket sedan till människosläktets förödmjukande på Sinai berg i starka och uttryckliga ord ristades i sten. Ty så säger skriften: »Det som lagen icke kunde åstadkomma, i det han var försvagad av köttet, det gjorde Gud, då han sände sin Son i syndigt köttets liknelse» (Rom. 8:3).

Sonen åtog sig nämligen, uti detta förbund, att på den tid, som Fadern bestämde, med sin eviga gudom förena människonatur, bliva en sann människa och det mänskliga släktets andre Adam, samt, i sådan egenskap, på lika sätt företräda människornas ställe till deras försoning och upprättelse, som den förste Adam företrädde det till deras fall och fördärv; han åtog dig följaktligen att i alla människors ställe först uppfylla lagens fordringar och, för det andra, utstå det straff, vartill de genom lagens överträdelse gjort sig skyldiga – med ett ord, att vara »lydig intill döden, ja, intill korsets död» (Fil. 2:8). Sådant åtog sig Sonen.

Varemot å andra sidan, såsom Paulus i Gal. 3:16-19 säger, löftet »gavs åt» honom (v. 19) om »testamente» och »arv» åt människorna, d. ä. han erhöll på människornas vägnar försäkran om all den salighet, som från början var dem ämnad och tillsagd, men genom syndafallet gått förlorad – vilket innefattas uti testamentet (v.17) och arvet (v.18) – eller efter Davids ord: »Han undfick gåvor bland människorna» (Ps. 68:19) att såsom deras herre och konung utdela bland dem. Människorna skulle till den ändan överlämnas åt honom, såsom en egendom, att uti och genom honom behållas och förvaras till

saligheten (Joh. 17:2, 6, 24)– utom det, att de även skulle utgöra hans »arbets» lön (Ef. 5:11-12; Ps. 89:30).

Allt detta kallas i skriften förbund, så vida därvid avses dels själva denna handling, att sådant i Guds råd beslöts, dels ock personerna, som med varandra ingått det; men med avseende på de nådeskatte, som härmedelst åt människorna förvärvades, nämligen syndernas förlåtelse, evig rättfärdighet, frid med Gud, barnskapet, den helige Andes inneboende kraft till helgelse, seger över alla andliga fiender m.m., samt huru dessa skatte skulle utbeaktas likasom med arvsrätt (Gal. 3:18; Ebr. 9:15; Rom. 8:17), så kallas det testamente. Så igenfinna vi här det eviga testamente, som omtalas i Ebr. 13: 20, det testamente, som lagen icke kan upphäva, emedan det var av Gud stadfäst med avseende på Kristus» (Gal. 3:17), det testamente, som haft sin kraft både före och efter stiftarens död, vilken död, för dess visshets skull, varit av Gud ansedd såsom redan skedd ifrån världens begynnelse (Uppb. 13:8).

Dessa Guds testamenten med Adam och Kristus böra därför icke förblandas med vad man vanligen kallar gamla och nya testamentet, vilka också kallas gamla och nya förbundet. Med gamla testamentet menas nämligen den särskilda, förebildande och förberedande laghushållning, som Gud förde med sitt folk före Kristi födelse, samt själva tiden, då denna hushållning varade; och med nya testamentet den nådeshushållning, som inträdde med Kristi ankomst och fullbordade försoning – en hushållning och en tid, som han själv liknade vid ett bröllop, vilket började, när brudgummen, den länge väntade, kom. Det eviga förbundet med Kristus var därför detsamma under både gamla och nya testamentet; ty Adam och Eva fingo efter fallet samma nådeförbund sig förkunnat, som vi, nämligen att kvinnans säd skulle söndertrampa ormens huvud (Mos. 3:15). Abraham blev även rättfärdig av tron, såväl som vi, så att Abrahams tro och rättfärdiggörelse ofta i skriften till och med framställas oss till efterdöme. Han »trodde Gud (uti löftet om Kristus), och det vart honom räknat till rättfärdighet» (Rom. 4:3). Så hade ock David samma tro, att saligheten är den människas, vilken Gud tillräknar rättfärdighet utan gärningar (v. 6).

Så var det Guds eviga rådslut, Guds eviga förbund och testamente, att ende Sonen skulle vara vår andre Adam och företräda hela mänsklighetens ställe; att en för alla och alla i en skulle återförvärva, vad genom fallet gått förlorat; och så stod nu saligheten för alla beredd och var alla tilljuden i Kristus; så blev nu var och en, som trodde på honom, blott därigenom rättfärdig, benådad och salig. Men som människan från Adams fall hade icke blott en djup och hemlig fiendskap emot Gud, utan ock en omåttlig kärlek till sig själv och de ting, som i världen äro, varigenom hon dels rent av föraktade, dels ock till säkerhet missbrukade den stora förbundsnaåden, så fann Gud nödigt att, utom den lagkänsla, som ännu låg kvar i samvetet, även uttryckligen, uppenbarligen och krafteligen föreläsa henne lagen på Sinai, att göra med henne ännu ett förbund, lagförbundet, som kunde kallas ett tuktförbund, ett fängelse, som skulle lära den fallna, men stolta människan att värdera och söka nåden.

Ty det egentliga och förnämsta ändamålet med lagen var, icke att löftet skulle varda om intet, att nådeförbundet i Kristus skulle ändras, att människan skulle av lagen varda rättfärdig och salig, utan, såsom skriften uttryckligen säger, på det att »var mun må tillstoppas, och all världen varda brottslig för Gud» – icke: varda from och tack för Gud, utan: »varda brottslig för Gud – emedan intet kött skall av lagens gärningar varda rättfärdigat inför honom; ty genom lagen kommer syndens kännedom» (Rom. 3:19-20).

Utom dessa för oss viktigaste förbund omtalar skriften ännu åtskilliga förbund, som Gud gjort med människor, dels för att förebilda, dels ock för att utföra det eviga fridsförbundet; sådana voro hans förbund med Noa om hans hus räddning genom arken; med Abraham om Kristus, som skulle födas av hans släkt, och om det goda landet Kanaans besittning. Men dessa förbund hava alla haft sin tid och sitt slut.

För att nu stanna vid vårt ämne, Guds eviga förbund med sin Son, Guds eviga råd om vår salighet, vilket slöts i himmelen, förrän världens grund var lagd, och vilket till alla sina förundransvärda omständigheter aldrig i tiden kan rätt begripas, aldrig nog betraktas, skola vi nu, under bön om visdomens och uppenbarelsens Ande, beskåda några ställen därom i den heliga skrift – i fall tilläventyrs någon saliggörande ljusstrimma därur kunde blänka in i våra själar. Frågar någon, huru man kan veta, vad som i Guds himmelska råd beslöts, vem som då varit närvarande och sedan sagt oss det, så svaras rätteligen: Alla tre personerna, som deltog i rådet, hava ock kungjort det. Fadern besökte genast på fallets dag

våra första föräldrar i deras blygsel och bedrövelse och förkunnade dem den beslutna frälsningen genom »kvinnans säd», Kristus (1 Mos. 3: 15). Sedan uppenbarade han sig ofta för patriarkerna och profeterna och förnyade löftet. Den helige Andes uppenbarelser till profeterna voro stundom så tydliga, att en apostel i nya testamentet icke kunnat tala tydligare.

Men i synnerhet har ende Sonen, som är i Faderns sköte, kungjort oss det (Joh. 1:18). Därför kallas han ock: »Det trogna och sannskyldiga vittnet» (Uppb. 3:14), vilka ord Buchner så förklarar: »Han är vittne till Guds förbund med oss; han hade sig saken väl bekant; ty han hade bevistat fridsrådet, däruti det blev beslutat, att Sonen skulle bliva människa och återlösa människosläktet.» Och i Ef. 1:9 säger aposteln om »vår Herre Jesu Kristi Fader», »att han för oss kungjort sin viljas hemlighet, efter sitt välbehag, vilket han har föresatt sig inom sig själv».

Men av alla Guds härliga vittnesbörd om sitt fridsförbund, vilja vi nu anföra blott följande: I Jes. 53:e kap. blir profeten förd av Anden till apostlarnas tidevarv, talar i deras namn och beskriver först Kristi person, skapnad och utseende; sedan, vad han hos Fadern hade åtagit sig att för oss utföra; och sist, vad Fadern å sin sida lovade honom till lön för hans arbete. Sedan Sonens utseende i hans förnedring blivit i v. 2, 3 tecknat, följer:

v. 4. »Sannerligen, han bar vår krankhet och lade på sig vår sveda; och vi ansågo honom såsom av Gud (för sin egen skuld) straffad, slagen och plågad.»

5. »Men han blev sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid; och genom hans sår blevo vi helade. »

6.»Vi gingo alla vilse såsom får; var och en såg uppå sin väg; och Herren kastade allas våra synder uppå honom. »

Detta om vad Sonen hade tagit på sig. Men i v. 10-11 står, vad Fadern å sin sida lovade Sonen. Där heter det nämligen:

10. »När han har givit sitt liv till skuldoffer, skall han se en säd, som skall länge leva.»

11. »Därför att hans själ har arbetat, skall han se och mättas. Med sin kunskap skall min tjänare, den rättfärdige, rättfärdiggöra många, och han skall bära deras synder.»

12. »Därför skall jag giva honom många till del, och talrika skaror skall han få till byte, emedan han utgav sitt liv åt döden» m.m.

Uti den 89:e psalmen får man rent av höra Fadern tala om Sonen och förbundet med honom, och det på det allra tydligaste sätt. Där hör man honom giva Sonen löfte om en evig säd, samt en evig nåd över »hans (Sonens) barn». Hans barn äro de, som »äro omkring honom» (v. 8) och »genom hans rättfärdighet upphöjas» och »alltid fröjda sig i hans namn» (v. 17), d. ä. som hänga vid honom, såsom barn vid sin moder, hungrande och törstande efter rättfärdighet, se upp blott till honom därom, hava all sin tröst och berömmelse blott i honom o. s. v.

Orden äro dessa:

v. 25. »Min trofasthet och min nåd skola vara med honom (»Nåden och sanningen kommo genom Jesus Kristus», Joh. 1:17) och i mitt namn skall hans horn varda upphöjt.»

27. »Han skall kalla mig så: Du, min Fader, min Gud och min frälsnings klippa.»

29. »Jag skall bevara min nåd åt honom evinnerligen och mitt förbund med honom skall förbliva fast.»

30. »Jag skall låta hans säd bestå till evig tid, hans tron så länge himmelen varar.»

31. »Om hans barn övergiva min lag och icke vandra i mina rätter»,

32. »Om de bryta mot mina stadgar och icke hålla mina bud»,

33. »så skall jag väl hemsöka deras överträdelse med ris och deras missgärning med plågor»;

34. »men min nåd skall jag icke taga ifrån honom, och jag skall icke svika i trofasthet. »

35. »Jag skall icke bryta mitt förbund, och vad mina läppar talat, skall jag icke förändra. »

36. »Ett har jag svurit vid min helighet, och för David ljuger jag icke»:

37. »Hans säd skall förbliva evinnerligen och hans tron inför mig så länge som solen.»

Se nu här, vad det innebär, att Kristus är vår andre Adam (Rom. 5:11-19, att han företrätt vårt ställe och är i Guds åsyn, oss till godo (Ebr. 9:24), rättfärdig för orättfärdiga (1 Petr. 3: 18). I Jes. 53:e kap. stod, att han, den rättfärdige, skall »rättfärdiggöra många (icke finna, utan »göra rättfärdiga»); ty han bär deras

synder». Paulus säger, att »såsom genom den ena människans olydnad de många hava blivit gjorda till syndare, så skola ock genom den ene lydnad de många göras rättfärdiga» (Rom. 5:19). Här i 89: e psalmen står: »De skola upphöjas genom din rättfärdighet» (v.17). Märk: icke genom sin, utan »genom din rättfärdighet»! Allt detta bevisar sig här i själva verket, när Fadern säger, huru han ville göra, om Sonens barn syndade, nämligen väl »hemsöka deras överträdelse med ris och deras missgärning med plågor», till deras hälsosamma tuktan, men om nåden skulle han icke tala med dem, utan med honom, med vilken han hade slutit »förbundet», och för vilkens skull de skulle bibehållas; ty det är ju märkvärdigt, att när han antagit den händelse, att »hans (Sonens) barn» syndat, och huru de skulle risas, så säger han: »Men min nåd vill jag icke taga ifrån honom.» Icke behövde Sonen för sin egen person någon nåd (det var icke antaget, att han syndat), utan sannerligen endast för barnen, som syndat; men likväl heter det: »Men min nåd vill jag icke taga ifrån honom.» Där ses ju tydligt, att han om nåden icke avhandlar med oss, utan med vår medlare, med vilken han slutit förbundet.

Endast då, när vi icke mer äro Sonens »barn», d. ä. icke mer med tron hänga vid honom, utan stå i egna kläder, gå i eget namn, endast då få vi själva svara för oss, såsom Paulus säger: »Den som håller sig till gärningar (till sig själv), honom tillräknas lönen icke efter nåd, utan efter skyldighet (efter förtjänst); men den som icke håller sig till gärningar, utan tror på den, som gör den ogudaktige rättfärdig, honom tillräknas hans tro till rättfärdighet» (Rom. 4: 4, 5). – Även förtjänar det anmärkas, att när Fadern här uppräknade orsakerna, varför barnen, när de syndat, endast skulle risas, men icke förkastas, han även nämner den orsaken, att han lovat Sonen en evig säd. Sonen kunde icke få en evig säd, om barnen förkastades, så snart de syndade; utan då bleve det genast slut på hans rike; ty det är ingen människa, som icke syndar (1 Kon. 8:46).

Vi hava nu sett, huru Fadern talat om Sonen och förbundet med honom; vi skola nu även se, huru Sonen talat om Fadern och samma förbund. Betrakta blott följande ställen:

»Därför säger han vid sitt inträde i världen (till Fadern): Offer och gåva har du icke velat, men en kropp har du berett åt mig. I brännoffer och syndoffer har du icke behag. Då sade jag: Se, jag kommer, i boken är skrivet om mig, för att göra din vilja, o Gud» (Ebr. 10:5-7).

Och till Nikodemus: »Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en, som tror på honom, icke må förgås, utan hava evigt liv» m.m. (Joh. 3:16).

Och till judarna: »Fördens skull älskar Fadern mig, att jag låter mitt liv för att taga det igen. Ingen tager det ifrån mig, utan jag låter det av mig själv; jag har makt att låta det, och jag har makt att taga det igen. Detta bud har jag fått av min Fader» (Joh. 10:17-18).

»Allt vad min Fader giver mig, det kommer till mig; och den, som kommer till mig, skall jag sannerligen icke kasta ut. Ty jag har kommit ned från himmelen, icke för att göra min vilja, utan dens vilja, som har sänt mig. Och detta är dens vilja, som har sänt mig, att jag icke skall förlora något av allt det han har givit mig, utan att jag skall uppväcka det på den yttersta dagen. – Jag är det levande brödet, som har kommit ned från himmelen; om någon äter av detta bröd, skall han leva evinnerligen; och det bröd, som jag skall giva, är mitt kött, vilket jag skall giva för världens liv» (Joh. 6:37-39, 51).

Den som vidare ville lyssna på, när Sonen en gång talade med själva Fadern om detta stora ärende, han läse Joh. 17 kapitel. Många andra den treenige Gudens vittnesbörd om det himmelska fridsförbundet kunna ännu läsas i skriften, sådana som dessa:

Sakarias säger: »För ditt förbunds blods skull skall jag utsläppa dina fångar ifrån brunnen, i vilken intet vatten är» (Sak. 9:11).

Jesus säger: »Detta är mitt blod, det nya förbundets, vilket varder utgjutet till syndernas förlåtelse» (Matt. 26: 28).

Och: »Detta skall vara mitt förbund med dem, då jag borttager deras synder» (Rom. 11:27).

Och Paulus visar, huru detta bör förstås, nämligen så, att Kristus är vår andre stamfader, av vilken vi nu lika oförskyllt ärva rättfärdighet och liv, som vi av den förste Adam ärvde synd och död; ja, att vi alla, »medan vi ännu voro döda genom våra överträdelser», blevo i Kristi död inför Gud ansedda såsom tillsammans med honom döda, uti Kristi uppståndelse ansedda såsom tillsammans med honom uppståndna, likasom vi i Adams fall med honom blevo fallna, uti Adams död med honom döda; ty det behagade Gud att ställa Kristus i hela människosläktets ställe, att anse oss uti Kristus och Kristus för oss lydande, lidande och döende; så att vi, för Gud, uti Kristi död utstått vår död, uti Kristi uppståndelse uppstått rättfärdiga, såsom de där utstått sitt straff och nu äro »försonade med Gud».

Och detta allt, på det Gud måtte ställa var och en människa på hennes eget prov, vid det nya provträdet, Kristus; ty nu skall evigt liv eller evig död icke bero av delaktighet i Adams skuld (vilken med hela släktets synd är av Guds Lamm borttagen), utan av vars och ens förhållande till Kristus, av tron eller otron. Pauli ord äro dessa:

»Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har för sin stora kärleks skull, varmed han har älskat oss, gjort oss, som voro döda genom våra överträdelser, levande med Kristus – av nåd ären I frälste – och uppväckt oss med honom och satt oss med honom i det himmelska, i Kristus Jesus» (Ef. 2:4-6).

Ty – »en har dött för alla, och därför hava alla dött» (2 Kor. 5:14).

»Såsom nu därför genom en överträdelse fördömdelse kom över alla människor, så har ock genom en rättfärdighet rättfärdiggörelse till liv kommit över alla människor. Ty såsom genom den ene människans olydnad de många hava blivit gjorda till syndare, så skola ock genom den enes lydnad de många göras rättfärdiga.» (Rom. 5:18-19).

»Därför är han medlare för ett nytt förbund, på det att, sedan död har skett till återlösning från överträdelserna under det förra förbundet, de kallade skulle få det eviga arvets löfte – ty ett testamente bliver giltigt genom döden» (Ebr. 9:15-7).

»Jesus har blivit löftesman för ett så mycket bättre förbund» (Ebr. 7:22).

Sådan är meningen och fullbordan av Faderns löfte: »Jag skall upprätta ett fridsförbund med dem.» – »Och ett nådeförbund; det skall vara ett evigt förbund» (Hes. 34:25; 37: 26). Sådant ligger på djupet av allt vad Kristus gjorde och led för oss; sådant måste man se i Kristi lidande, för att kunna rätt förstå och betrakta det. I Herrens stora förbundsskrift står det väl tydligt beskrivet, men är dock en sådan Guds hemlighet, som han behåller för sig och sina barn och endast uppenbarar för vem han vill, nämligen blott för dem, som frukta honom och älska hans förbund; såsom David säger: »Herren har sin umgängelse med dem, som frukta honom, och sitt förbund vill han kungöra för dem» (Ps. 25:14). Med dem gör han ock ett särskilt förbund, såsom han säger: »Jag skall trolova dig med mig till evig tid, och jag skall trolova dig med mig i rättfärdighet och rätt, i nåd och barmhärtighet», (Hos. 2:19).

Se här slutligen, huru några gamla Guds män, bland vilka Scriver och Lutkeman, framställt en sådan trolovning, ett sådant Guds testamente till den troende själen:

»Jag, den evige, allsmäktige Guden, Frälsaren Jesu Kristi Fader, förbinder, svär och förskriver mig helt kraftigt emot dig (och alla människor på jorden, som i sina synders erkänsla med en fast tillförsikt sätta sin tro på min Son Jesus Kristus) med min Sons allra heligaste försoningsblod, att jag vill förlåta dig alla dina synder och aldrig mer tänka på alla dina missgärningar; utan säger dig så fri för lagens svåra förbannelse, så kvitt djävulens stora övervåld, så säker för min rättmätiga vrede och för mig så rättfärdig och salig, som hade du själv uppfyllt lagen och gjort tillfyllest för dina synder – ja, som vore du född utan synd och icke hade begått en enda missgärning. Och detta allt för min Sons, Jesu Kristi skull, som uppfyllt lagen för dig, är vorden en förbannelse och ett skuldoffer, med sitt gudomliga blod avtvagit dina synder och försonat min vrede; övervunnit djävulen, helvetet, världen och döden, och framhåvt evig rättfärdighet i ljuset.

Och icke det allena, utan jag vill ock därjämte föranstalta, att du härefter genom Kristus skall hava en oupphörlig gemenskap med oss, hela den heliga Treenigheten – sålunda, att jag vill vara din evige Fader, och du skall i evighet vara min käre son, dotter och arvinge; och att han, min son, din Frälsare, skall vara din evige medlare och förlossare, och du hans återlösta broder, syster och medarvinge; ja, att du skall, genom den helige Andes kraft, den han meddelar dig såsom hans trolovade brud, varda evinnerligen med honom uti ett kött förlovad och förenad. Till yttermera styrka och försäkring och till din tros stadfästelse har jag därjämte uti ditt hjärta och samvete tryckt den helige Andes insegel och låtit därunder sätta mina bägge stora sigill och mitt nya förbunds kraftiga insegel, först det heliga dopet, såsom den nya födelsens sakrament, sedan den heliga nattvarden, såsom ett sakrament på den sannfärdiga, levande gemenskap, vilken du undfår med min Sons, din brudgums, Herres, Frälsares och Återlösares lekamen och blod.

Detta talar, skriver, lovar, svär, betygar och beseglar jag, Herren din Gud, samt min käre Son och den helige Ande, att fast och evinnerligen hålla och, så sant som jag lever, emot allt förnuft och alla helvetets portar, i verk och gärning på dig uppfylla. Dock detta allt på det sätt och med det villkor, att du härefter, så länge jag unnar dig livet, skall tjäna mig i helighet och rättfärdighet; leva tuktigt, rättfärdigt och

gudligt; stadigt efterfölja din Återlösare Kristus; icke leva för dig, utan för honom; manligt strida emot ditt kött (varuti världen och djävulen hava sitt tillhåll); fara fort i helgelsen; rena dig från all köttets och andens besmittelse; värdigt bruka mina sakrament och insegel; kämpa en god kamp intill ändan; behålla tron och ett gott samvete.

Därtill jag alltid rikligen vill giva och förläna dig vishets, förstånds, råds, kunskaps och Herrens fruktans Ande, om du allvarligt beder mig därom och icke med fördömliga synder emot samvetet motstår mig. Men därest du av svaghet en eller annan gång faller, skall detta, så vida du icke däruti framhärdar, utan genom min nåd upprättar dig igen, icke vara fördömligt; utan du skall genom daglig bättring vara ju längre desto starkare uti din Herre Kristus och i hans starkerhets makt alltid tillväxa i alla stycken; och jag vill rensa dig såsom en levande vinkvist att du alltid bär mer och mer frukt och blir uppfylld med rättfärdighetens frukt, vilken genom Jesus Kristus verkas uti dig, till dess du av nåd emottager livets saliga krona. Actum uti den heliga Treenighetens hemliga råd och uppenbarat genom bägges vår medlare, Jesus Kristus.»

– C-O Rosenius

(Fjärde årgången, år 1845)

© Pietisten 2019

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com